

Grška književnost

- Začetki segajo v 8. stol. pr.n.š, ko sta nastala **Homerjeva epa** in so Grki na podlagi feničanske pisave razvili svojo.
- Književnost se deli na **arhaično**, **klasično** in **helenistično**.
- **Epika**: Iliada, Odiseja- **Homer**, Teogonija- **Heziod**.
- **Lirika**: **Sapfo**, **Anakreon**, **Pindar**.
- **Dramatika**: **Ajshil**, **Sofokles**, **Eviprid**, **Aristofan**.
-

Znanost

Filozofija

- Razvila v 6. stol. pr. n.š.
- **Materialisti**: najprej je materija, potem šele vse ostalo (**Tales**, **Anaksimenes**, **Anaksimander**).
- **Predsokratiki**:
 - # **Heraklit**: oče dialektike, prepričan, da se vse nenehno razvija.
 - # **Demokrit**: trdil, da je vsaka snov razdeljena na najmanjše delce- atome.
 - # **Protagora**: sofist, utemeljil relativizem- ni splošno veljavnih resnic, saj so le-te stvar posameznika.
- **Sofisti**: pozornost filozofov obrnili od narave k človeku in s široko zastavljenim kulturnim gibanjem spreminjali tradicionalne predstave o religiji, družbi, morali in resnici.
- **Idealisti**: najprej je ideja, potem šele materija.
- # **Sokrat**: njegovo izhodišče je bilo raziskovanje samega sebe, jedro njegove modrosti pa misel »Vem, da nič ne vem.«
- # **Platon**: ustanovitelj **Akademije v Atenah**, razvil objektivni idealizem- vse obvladujejo štiri glavne ideje: lepo, eno, resnično in dobro (najvišja ideja).
- # **Aristotel**: vsestranski znanstvenik in največji antični filozof. Delil filozofijo na: teoretsko (fizika z biologijo in psihologijo, matematika, prava filozofija ali metafizika), praktično (etika, politika, ekonomika, retorika) in poetično (filozofija tehnike, teorija umetnosti).

Zgodovina

- **Herodot** (oče zgodovine), napisal Zgodovino grško-perzijskih vojn.
- **Tukidid** (prvi kritični zgodovinar), napisal Zgodovino peloponeških vojn.
- **Ksenofont**, napisal Grško zgodovino.
- **Plutarh**, življenjepisi grških in rimskih zgodovinskih osebnosti.

Medicina

- **Hipokrat**: ločil medicinsko znanost od magije in praznoverja, zapisal prisego.
- **Asklepij**: bog zdravilstva, znak kača ovita okoli palice.

Matematika in fizika

- razvijali znotraj različnih filozofskih šol.
- **Pitagora** in njegovi učenci začetniki teoretične matematike in raziskovanj v fiziki.
- **Evklid**: sistematično uredil tedanje znanje z območja geometrije.
- **Arhimed**: največji matematik in fizik antične dobe (hidrostatični zakoni, matematične zakonitosti, pomembni izumi).
- **Hiparh**: sestavil katalog zvezd, oblikoval teorijo o gibanju Sonca, izračunaval sončne mrke.

Biologija

- Največ pridobila z **Aristotelom**, ki je preučeval živali.
- **Teofrast**: njegov učenec, postavil temelje botanike.

Likovna in glasbena umetnost

- V ospredju človek in njegova lepota, skladnost telesa in duha (**kalokagatija**- skladnost lepega in dobrega).
- V stavbarstvu trije slogi: **dorski, jonski in korintski**.
- **Slikarstvo**: stensko, poslikavanje vaz.
- **Kiparstvo**: upodabljanje človekove telesne lepote, tudi izražanje njegovih čustev. Najbolj znana **Miron** (kip metalca diska) in **Fidija** (zlati kip Atene).
- **Glasba**: Za Grke dar bogov. Posvečali so ji veliko pozornosti. Bila je pomemben del izobraževanja Grkov. V nekaterih polis obvezen pouk glasbe do 30. leta.